

KILKA UWAG O PALEOCENIE PŁASZCZOWINY MAGURSKIEJ

Na marginesie artykułu P. Karnkowskiego i H. Jurkiewicza pt. „Paleocen płaszczowiny magurskiej” — z „Przeglądu Geologicznego” nr 3, 1958 r., str. 129-130).

W r. 1934 H. Świdziński napisał następujące słowa: „Łupki pstre... wiążą się stopniowymi przejściami z warstw inoceramowych tak, że o żadnej »transgresji eocenu na kredzie« w sensie Szajnochy nie może być mowy. W tym świetle i wiek obu serii można określić ściślej. Warstwy inoceramowe, przynajmniej w swej części muszą być górną kredą... Łupki pstre natomiast, przynajmniej w części, powinny być paleocenem” (7, str. 82). W odnośniku na tejże samej stronie autor dodaje, że pod określeniem eocenu rozumie także i paleocen w sensie wyżej przytoczonym. Podobnie ujmowano wiek warstw inoceramowych i pstrych łupków w badaniach na terenie Męciny Wielkiej (5).

Wyżej przytoczone zdania wyjęte z monografii obejmującej m. in. i zagadnienie płaszczowiny magurskiej — a nie badania P. Karnkowskiego i H. Jurkiewicza — uważam za punkt zwrotny w poglądach związanych z istnieniem warstw wieku paleoceńskiego w płaszczowinie magurskiej. Nie należy jednak zapominać, że tego rodzaju sugestie wynikają już z pracy Grzybowski (2). Autor ten badał próbki pobrane ze stropu warstw inoceramowych oraz ze strefy przejściowej do eocenu pstrego. Uważał on, że warstwy inoceramowe okolic Gorlic mogą być raczej zaliczane do trzęcierzędu niż do kredy. Jednakże znalezienie w tych warstwach szczątków skorup inoceramów wpłynęło na pewną modyfikację jego wniosków. Uznał przeto, że warstwy inoceramowe mogą reprezentować jednolity kompleks warstw z górnoeoceńskimi łłami i częściowo mogą sięgać od dolnego eocenu po górną kredę.

Przeprowadzona analiza wyników J. Grzybowski (2) i M. Dylażanki (1) w świetle nowych badań mikropaleontologicznych udowodniła, że najwyższa część warstw inoceramowych rejonu Gorlic mieści się w granicach od paleocenu po dolny eocen (3).

Wstępne oznaczenia wieku warstw inoceramowych i pstrej serii z rejonu Limanowej — Nowego Sącza objęły serię stropu warstw inoceramowych obejmującą 150 m miąższości. Seria ta posiada mikrofaunę o charakterze paleoceńskim, która występuje również w znacznej części serii pstrej (4).

Wymienione warstwy badano również w rejonie Słonicy. W warstwach inoceramowych tych okolic obok form znanych z kredy po eocen występują 4 gatunki opisane wyłącznie z kredy. Wobec czego najwyższa niewielka część tych warstw mogłaby należeć do paleocenu, tym bardziej że leżąca na nich pstra seria posiada faunę wyłącznie eoceńską (6).

W świetle przytoczonych uwag, z regionalnego punktu widzenia, obserwujemy zjawisko niezgodnego przebiegania granicy facjalnej w stosunku do granicy biostratygraficznej, co nie jest zjawiskiem odosobnionym w Karpatach fliszowych (6).

W świetle przytoczonych faktów mikropaleontologiczne zbadanie materiału skalnego ze Świątkowej Wielkiej i Bodaków nie jest punktem zwrotnym w dotychczasowych poglądach na zagadnienie istnienia warstw wieku paleoceńskiego w płaszczowinie magurskiej a nawet i dla okolic Świątkowej Wielkiej. Już w 1950 r. K. Mrozek, kartując okolice tektonicznego okna w Świątkowej Wielkiej, wydzielił plastyczne łupki ilaste jako odrębną serię, odmienną od warstw inoceramowych i serii pstrej i wiek jej określał jako paleoceński. Ponieważ na podstawie tych wyników usytuowano zbadane mikropaleontologiczne odwierty, przypuszczać należy, że wyniki prac Mrozka autorzy powinni byli znać.

Z artykułu P. Karnkowskiego i H. Jurkiewicza nie wynika, czy cytowane oznaczenia mikrofaunistyczne zostały wykonane przez autorów, czy też pochodzą z laboratorium Działu Geologii PGNP. Ponadto zbyt pochopnie wydaje mi się uznanie całej zbadanej przez autorów serii za paleoceńską, skoro stwierdzili w niej obecność formy uważanej przez St. Gerocha za charakterystyczną dla dolnego eocenu.

LITERATURA

1. Dylażanka M. — Warstwy inoceramowe z łomu w Szymbarku koło Gorlic. „Roczn. PTG” t. 1, Kraków 1923.
2. Grzybowski J. — Otwornice warstw inoceramowych okolic Gorlic. Pol. Akad. Umiej. Wydz. Mat. Przyr. Dz. B. t. 41, Kraków 1901.
3. Kozikowski H. — Geologia płaszczowiny magurskiej i jej okien tektonicznych na zachód od Gorlic. Inst. Geol. Biul. 110, Warszawa 1956.
4. Kozikowski H. — Budowa geologiczna okolic Klęczan — Pisarzowej. Inst. Geol. Biul. 85, Warszawa 1953.
5. Kozikowski H. — Zarys budowy geologicznej płaszczowiny magurskiej w okolicy Męciny Wielkiej koło Gorlic i jej stosunek do przedpola. „Naf-ta” 1947, z. 10—12.
6. Kozikowski H., Jednorowska A. — Badania geologiczne i mikropaleontologiczne w dolinie Słonicy. „Acta Geol. Pol.” Vol. VII/4, Warszawa 1958.
7. Świdziński H. — Uwagi o budowie Karpat fliszowych. PIG Sprawozdania t. VIII, z. 1, Warszawa 1934.